

5. NEDEĽA PO VEĽKEJ NOCI

(17. mája 2020, 9⁰⁰ h. Kežmarok, 10³⁰ h. Veľká Lomnica)

Piesne: 122, 525, 311, 645, A:88

Suspírium: *Veľký si Hospodine, Bože náš a hoden všetkej chvály, že môžeme pred Teba predstupovať v modlitbách a cez tento komunikačný prostriedok vyznávať Ti svoje hriechy a poklesky, predkladať prosby a túžby, oslavovať Tvoje meno a radovať sa z Tvojej prítomnosti, no niekedy zostať i ticho a počúvať Tvoj hlas. Ďakujeme Ti za túto milosť, ktorú nám preukazuješ každého dňa. Amen.*

Kázňový text: Nehemiáš 1,1-11

Dnešná 5. nedeľa po Veľkej noci – tzv. nedeľa Rogáte – modlite sa, nás pozýva k tomu, aby sme sa nielen dnes modlili, ale aby sme si pri spätnom pohľade na svoj život uvedomili, koľko času z bežného dňa venujeme práve modlitbe – rozhovoru s Bohom. Už konfirmandov učíme, že modlitba je dýchaním duše. Tým je povedané, že modlitba je neoddeliteľnou súčasťou života kresťana. Modlitba – to nie je nejaké odriekanie zaklínadiel či formuliek, ktoré by nám mali zabezpečiť želaný výsledok. Modlitba je dialóg lásky medzi človekom a Bohom. Ak človek vedie vo svojom živote takýto dialóg, tak táto skutočnosť ho vedie aj k láske voči svojim blízkym a k šťastiu aj napriek tomu, že žijeme vo svete, ktorý je Bohu odcudzený.

Modlitba je teda rozhovor s Bohom, kde nielen my rozprávame a predkladáme Bohu svoje žiadosti, ale kde rovnako i počúvame, aby sme vedeli, čo Boh od nás chce, kde je naše miesto služby, či aký postoj máme zaujať k rôznym spoločenským otázkam. Modlitba to je i zápas. Vidíme to na mnohých príbehoch Biblie, kde rôzni hrdinovia viery zápasili v modlitbe o seba, o poznanie Božej vôle, o dôveru a spoľahnutie sa na Boha. Som vďačný Pánu Bohu, že Evanjelický posol spod Tatier pravidelne zverejňuje okienko modlitebného spoločenstva našej cirkvi, v ktorom nás brat farár Kocka pozýva k spoločným modlitbám, k spoločným zápasom za veci, ktorými žije naša cirkev a za ktoré je potrebné bojovať na modlitbách. Podobná výzva sa nachádza aj na facebooku.

Modlitba to nie je nejaká formalita, aj keď z nej formalitu môžeme urobiť. Pri každej modlitbe si uvedomme jednu dôležitú vec, že v modlitbe sa neprihovárame nejakému neskutočnému tieňu, ale živému Bohu. Ak sa skláňame k modlitbe, uvedomme si, že Boh nás počuje a je v našej blízkosti, v našej prítomnosti. Vtedy naplno môžeme prežívať Božiu blízkosť. To je spôsob, keď aj v srdci neveriaceho človeka sa môže prebudiť viera, ktorá nielen cíti Boha, ale Ho aj vidí.

Modlitba vedie človeka k čestnému a zodpovednému životu pred Bohom i pred ľuďmi. Taký človek, keď vidí, čo sa deje v okoliu neho, tak mu nie je jedno, ako to dopadne, ale modlí sa a Boh môže k nemu prehovoriť cez modlitbu a vzbudiť zodpovednosť za danú vec. O prežití takejto zodpovednosti v modlitbe, chceme dnes hovoriť a niečomu praktickému sa aj naučiť. Božie slovo si prečítame Nehemiášovej knihy 1,1-11.

Čo sa odohráva na historickom pozadí tohto biblického príbehu? Dozvedeli sme sa, že Nehemiáš bol osobným čašníkom perzského kráľa Artaxerxes. Byť osobným čašníkom – to nebola iba funkcia spojená s obsluhou kráľa a nalievaním vína do jeho čaše. Ten, kto bol osobný čašník perzských kráľov, bol predovšetkým ich osobný dôverník a poradca. Bol to človek, ktorému kráľ najviac dôveroval. Nehemiáš na perzskom kráľovskom dvore teda zastáva tú najvýznamnejšiu funkciu. Kráľ Artaxerxes bol synom Xerxes I., ktorý pochádzal z rodu Achajmenovcov a z biblického rozprávania ho poznáme pod menom Ahasvér. Nebol to nikto iný ako kráľ, ktorý si zobral za manželku Židovku Ester. Xerxes I. sa preslávil predovšetkým obrovskými bitkami s Grékmi. Viedol perzskú vojnu v slávnej bitke pri Termopylách a rovnako najväčšiu námornú bitku u Salamíny. No napriek tomu sa mu nepodarilo podmaniť si Grékov. Jeho syn Artaxerxes upustil od veľkých vojnových ťažení a hasil skôr rôzne nepokoje v niektorých častiach Perzskej ríše, ktorá bola najväčšou ríšou svojej doby. A práve tomuto kráľovi slúžil ako čašník a zároveň poradca Nehemiáš.

Z toho čo som povedal vidíme, že Nehemiáš zastával vysoké postavenie v Perzskej ríši. On nebol iba politicky zdatným človekom. Ako Izraelita bol verný svojmu Bohu, s ktorým udržiaval pravidelný kontakt na modlitbách. V tomto smere je nám, ale rovnako i každému politikovi veľkým príkladom. Napriek svojej zaneprázdnenosti vedel si urobiť čas na modlitbu, prostredníctvom ktorej spoznával Božiu vôľu pre svoj život, ale i pre život tých, do služby ktorých bol povolán. Pozrime sa teda na tri dôležité lekcie, ktoré nám ponúka Nehemiášov modlitebný život.

1. lekcija: Nehemiáš má oddelený čas pre modlitbu. Z toho, čo sme si prečítali a čo nám ďalej prezrádzajú nasledovné kapitoly, je jasné, že Nehemiáš mal zaužívaný pravidelný modlitebný rytmus. To znamená, že na rozhovor s Bohom mal vyčlenený čas vo svojom pracovnom dni, ale i v čase oddychu. Opäť pripomínam tú skutočnosť, že išlo o najvplyvnejšieho muža vtedajšieho sveta, ktorý bol určite zaneprázdnený mnohými povinnosťami a starosťami. No napriek tomu si vedel urobiť čas na modlitbu. Keď k nemu dorazila zlá správa o situácii v Jeruzaleme, tak svoj modlitebný život ešte zintenzívnil. Postil sa a plakal niekoľko dní a prostredníctvom modlitby zápasil za svoj národ.

A to je prvá vec, ktorú by sme sa mali naučiť od Nehemiáša. Človek potrebuje mať čas na modlitbu, pretože skutočným kresťanom je iba ten, kto sa modlí. Ak nám záleží na veciach, ktoré sa dejú okolo nás, tak je potrebné, aby sme si našli čas na modlitbu. Ráno a večer sú asi tie najlepšie príležitosti k modlitbe. Zaučať deň s modlitbou a rovnako ho aj s modlitbou ukončiť, to by mala byť pre kresťana samozrejmosť. Ak máte rodinu, tak je rovnako dôležité, aby ste sa pri modlitbe stretávali ako rodina. A pokiaľ sa nemodlíte, tak sa začnite modliť. Pri pohľade na život Pána Ježiša Krista, Božieho Syna vidíme, že zavčasu ráno odchádzal do samoty, aby sa mohol stretnúť na modlitbe so svojim nebeským Otcem. Biblia nám ukazuje, že požehnaný život žijú tí, ktorých život je naplnený modlitbou. Nevzdávajme sa tohto požehnanie, ale ako nás vyzýva apoštol Pavel neprestajne sa modlime (1Tes 5,17).

Samozrejme, že pri modlitbe nejde iba o podanie nejakého výkonu. V modlitbe ide aj o obsah. I v tomto smere sa môžeme toho veľa naučiť od Nehemiáša, ktorý svoju modlitbu začína slovami: „Ach, Hospodine, Bože nebies, veľký a hrozný Bože, ktorý zachovávaš zmluvu a milosť voči tým, čo Ťa milujú a zachovávajú tvoje prikázania. Nech sú tvoje uši pozorné a tvoje oči otvorené, aby si počul modlitbu svojho služobníka, ktorú stále odriekam pred tebou dňom i nocou za Izraelitov, tvojich služobníkov.“ V týchto slovách vnímame tú skutočnosť, že Nehemiáš má bázeň pred Bohom. Pre neho Hospodin nie je nejaký – hej počkaj! Pane Bože sem, Pane Bože tam.

Nehemiáš má Boha v obrovskej úcte a v tejto úcte a pokore predstupuje pred Neho v modlitbách, čo znamená, že si uvedomuje, s kým sa rozpráva. Vo svetle tohto Nehemiášovho prístupu sa pýtajme: Uvedomujem si ja, s kým hovorím, keď sa modlím? Uvedomujem si Božiu veľkosť a zvrchovanosť, ktorou Boh disponuje? Nie je moja modlitba len omlená básnička, aby som si splnil povinnosť a podal nejaký výkon? Vážne sa zamyslime sa na týmito otázkami.

Nehemiáš je nám v modlitbe krásnym príkladom i toho, že pred Boha predstupuje s pokáním. Skôr ako niečo chce od Hospodina, tak činí pokánie: „*Vyznávam hriechy Izraelitov, ktoré sme proti tebe páchali. Aj ja, aj dom môjho otca sme hrešili. Hrubo sme sa proti tebe previnili a nezachovávali sme prikázania, ustanovenia a právne predpisy.*“ Nehemiáš si uvedomuje, že Božiu dobrotu si vôbec nezaslúži, ale prosí o ňu. Aké sú naše modlitby. Počut' v nich pokánie, alebo sú iba samými žiadosťami, ktoré nám má Pán Boh splniť? Osvojme si tento Nehemiášov model a začnime svoje osobné modlitby pokáním a vyznaním hriechov. Takéto modlitby určite prinášajú uzdravenie minimálne do vzťahu s Bohom i človekom. Učme sa teda od Nehemiáša pravidelnej modlitbe, ktorá je charakteristická úctou k Bohu a pokáním.

2. lekcia: Nehemiáš sa modlí v dôležitých okamihoch. V druhej kapitole Nehemiášovej knihy čítame: „*V mesiaci nisán v dvadsiatom roku kráľa Artaxerxa, keď víno bolo práve pred ním, vzal som to víno a podal kráľovi. Keďže som pred ním nebýval smutný, kráľ sa ma opýtal: Prečo máš smutnú tvár? Veď nie si chorý. Nie je to nič iné ako smútok v srdci (Neh 2,1.2).*“ Modlitebný zápas, ktorý vedie Nehemiáš za svoj národ, nachádzajúci sa v žalostnom stave, sa odzrkadľuje aj na jeho tvári, a to smútkom. Kráľ si to všíma a pýta sa, kvôli akej príčine sa trápi. Skôr ako Nehemiáš odpovedá kráľovi, tak sa modlí (Neh 2,4). Tá modlitba mohla byť úplne krátka: Pane Bože, pomôž! alebo Pane Bože, daj mi múdrosť, ako odpovedať kráľovi! Bol to akýsi krátky vzdych. vysielaný k Bohu. Podobných krátkych a rýchlych modlitieb by sme našli v tejto knihe niekoľko. To nám však poukazuje na niečo veľmi dôležité. Nehemiáš počítal v živote s Božou prítomnosťou a Jeho vedením a uvedomoval si, že bez Boha to nezvládne.

A tak vidíme, že tento muž sa nemodlí iba ráno a večer – vo vyhradený čas pre Boha, ale modlí sa podľa potreby i v priebehu dňa. To mu dalo dostatok odvahy k tomu, aby povedal kráľovi, čo je vo veci a zároveň ho požiadal o 12 rokov platenej dovolenky. Dobré počujete – 12 rokov platenej dovolenky, počas ktorej chcel vycestovať do Jeruzalema a pomôcť s obnovou mestských hradieb. A aká bola reakcia kráľa Artaxerxa? Kráľ s Nehemiášovou požiadavkou súhlasil a dokonca ho štedro na cestu zaopatril. Okrem toho ho ustanovil miestodržiteľom či guvernérom Judska. Učme sa od Nehemiáša týmto rýchlo modlitbám, ktoré môžeme Bohu predkladať v rozličných zložitých situáciách dňa.

3. lekcia: Nie len modlitba sprevádza Nehemiášov život. On nie je len mužom modlitby. On robí oveľa viacej ako sa len modlí. Mnohí sa len modlia a myslia si, že ostatné za nich zariadi Pán Boh. Ale tak to nefunguje. Keď Nehemiáš prichádza do Jeruzalema, tak motivuje ľudí, aby začali s opravou zbúraných jeruzalemských hradieb. On veľmi dobre vedel, že zbúrané hradby sa musia rýchlo opraviť. Ten čas, ktorý im Boh dáva, nesmú premeškať. Jednoducho to nepočká, pretože v okolí sa nachádzalo veľmi veľa nepriateľov, a tak Jeruzalemu hrozil ďalší vojenský útok. Ak budú opravené hradby, nepriatelia nemajú šancu dobyť mesto, ale pri zbúraných hradbách ho dobjú veľmi rýchlo. Sám Nehemiáš prikladá ruku k dielu a vybavuje čo sa dá. Samozrejme, že nič sa nezaobíde bez ťažkostí a dokonca sa našli aj vnútorní nepriatelia, ktorí sústavne bojkotovali opravu hradieb a za každú cenu ju chceli prekaziť. Odporúčam prečítať si celú knihu Nehemiášovu. No Nehemiáš sa nedá odradiť a dokonca ani zastrašiť. On nielenže velil, povzbudzoval, ale aj fyzicky pracoval a modlil sa.

Práve toto nám kresťanom častokrát chýba. Neraz sa len modlíme, ale nič pre danú vec neurobíme, alebo je to zase opačný extrém. Neraz chceme veľmi pomôcť, ale vôbec sa nemodlíme, a tak naša pomoc je neúčinná, niekedy nezmyselná, zbytočná, pretože sme neprosili o Božiu múdrosť. A stáva sa nám v cirkvi i to, že neraz veci bojkotujeme a mrháme časom, ktorý nám Boh daroval. Nehemiášovi nespadlo z neba nič bez problémov, ale v dôvere voči Bohu, s ktorým bol spojený v modlitbe, sa mohol pustiť do veľkého diela. Keby Nehemiáš nevyužil tento čas, tak pravdepodobne by sme dnes nemali čo obdivovať v Jeruzaleme. Naučme sa od Nehemiáša modliť a pracovať. Nebuďme pokrytci, ktorí sa síce modlia, ale ruky si nezašpinia.

Myslím si, že každý jeden z nás máme čo zmeniť vo svojom modlitebnom živote. Učme sa teda pravidelnosti – to znamená urobme si čas na rozhovor s Bohom. Nenechajme dôležité momenty dňa bez modlitby – hoci by to bol len krátky povzdych. A nezabudnime sa v modlitbe pýtať, ako si nás chce Pán Boh v danej veci použiť. Potom budeme prežívať v živote mnohé požehnanie, ktoré nebude prehliadnuteľné. Amen.

Modlitba:

Drahý náš Bože, ďakujeme Ti, že si nám dal možnosť prihovárať sa Ti prostredníctvom modlitby, a tak byť s Tebou v ustavičnom kontakte. Ďakujeme Ti, že tieto chvíle sú pre nás chvíľami, keď sa upevňuje naša dôvera, rastie naša viera a bytostne môžeme prežívať vzťah lásky, ktorou sme obklopení. Odpusť nám, keď neraz si nevieme urobiť čas na rozhovor s Tebou. Uvedomujeme si, ako vtedy kríva náš vzťah. Daj nám silu a múdrosť, aby sme tak ako Tvoj Syn Ježiš Kristus prichádzali každého dňa za Tebou a pýtali sa na Tvoju vôľu, na Tvoje plány a zámery, ktoré máš s nami a s našim životom. Aby sme sa pýtali na plány a zámery, ktoré máš pre naše rodiny, cirkev i spoločnosť. Iba v úzkom spojení s Tebou budeme môcť prežívať bohatstvo radosti, ktorou nás chceš naplniť a prostredníctvom ktorej chceš oslaviť ľudí žijúcich bez viery v Teba. Vypočuj nás, keď spoločne k Tebe voláme:

Otče náš, ktorý si v nebesiach!

Posväť sa meno Tvoje! Príď kráľovstvo Tvoje! Buď vôľa Tvoja ako v nebi, tak i na zemi! Chlieb náš každodenný daj nám dnes! A odpusť nám viny naše, ako aj my odpúšťame vinnikom svojim! I neuvod' nás do pokušenia! Ale zbav nás zlého! Lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva naveky.

Sláva Bohu: Otcu i Synu i Duchu Svätému, ako bola na počiatku, i teraz, i vždycky i na veky vekov. Amen.